

השבת Le רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל דב בער אדסר בן רבי אייזיק שלמה, זיע"א

פנחס

לקוטי הלכות ברכות השחר ה', צ"ד

בקנאו את קנאתי ...

אפילו עכשיו, שכבר ניתנה תורה, ויש לכל אחד בחירה כפשוטו, אף על פי כן בענייני עצות, איך ליכות לקיים את דברי התורה, ובאיזה דרך צריכין לילך; אם בדרך המחקרים וכו', אם בדרך המקובלים וכו', וכן למי להתקרב וכו', בכל זה צריך האדם להבין מעצמו.

ואם יסתכל על תכליתו הנצחי, בעין האמת לאמתו, בודאי יזכה להבין באיזה דרך ילך ולמי להתקרב, בבחינת (תהלים ל"ב): **אשכילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני וכו'.** וכמו שכתוב בהתורה כי מרחמם וכו', שיש רמזים שהם בחינת ידים שיש בים החכמה, שמה שאין יכולים לגמור בדיבור גומרין בידים ברמזים, בחינת **נטיית ידי וכו',** עיין שם.

וכל זה הוא בחינת נדר שנודר מעצמו מדעתו בשביל פרישות, שזהו בחינת **פינחס בן אלעזר** בחינת כל המקנאין קנאת ה' צבאות שמבואר בדברי רז"ל הני"ל, שאין מורין להם בפירוש. רק אמרו בדרך כלל הבעל ארמית קנאין פוגעין בו ואין מצווין ומורין בפירוש. רק מי שרוצה לקנאות קנאת ה' צבאות יבא ויזכה וכו'. וזה בחינת צדקה של בעלי צדקה האמתיים שאינם נותנים בשביל כבוד ותפארת או מחמת טבעם רק נותנים בשביל השם יתברך.

והעיקר להחזיק עוסקים בתורה כשרים, אנשי אמת. וצריכים ליתן צדקה יותר מכחם, באופן שיבנו איזה בנין דקדושה שיהיה לו קיום לעולם, וכמו שפירש רש"י על פסוק (קהלת ה'): **אוהב כסף לא ישבע כסף וכו' ומי אוהב בהמון לא תבואה גם זה הבל,** ופירש רש"י שאפילו אם עושה מצוות, אם אינו עושה מצוה שיהיה לה קיום כגון בנין בית הכנסת או ספר תורה וכו'.

וכמו שמצינו כמה פעמים בכמה עיירות שהיה חסר להם צרכי רבים כגון בית המדרש או מקוה, והיה קשה לקבץ מההמון, וקפץ אחר ועשה משלו צדקתו עומדת לעד.

או אפילו שאינו עושה משלו רק שהוא מתעורר מעצמו לעסוק בזה לנגוש כל אחד ולסבול הרבה בזיונות ושפיכות דמים מכל אחד וטורח העסק והבנין וכו' והוא מקבל על עצמו כל זה בשביל המצוה הקיימת לעד שזהו גדול

מאד כי גדול המעשה יותר מן העושה כמו שאמרו רז"ל (בבא בתרא ט'). ובלבד שיהיה כוונתו לשם שמים לא להתייחר ולקנטר, חס ושלו.

מכל שכן כשאדם עוסק בזכות הרבים הגדול מאד שעוסק במצוה שאין לה תובעין שהוא זכות הרבים מאד ויש לו הרבה יסורים ומניעות ובזיונות וכו' בשביל זה אבל כוונתו לשמים בשביל האמת לאמתו שכל זה הוא בחינת קנאת ה' צבאות...

שיחות הר"ן

אות פ"א

בני אדם, הם מונעים גדולים מאד. ודע, אם היה האדם לבדו, ולא היה אצלו בני אדם אחרים למנעו, אף על פי שגם אז היו באים על האדם כל הבלבולים וכל המחשבות הטורדות וכל המניעות, אף על פי כן בודאי היה

מטה עצמו לדרך החיים; כי סוף כל סוף, היה מטה תמיד לדרך האמת, ואפילו אם היה עובר עברה, חס ושלו, רחמנא לצלן, אף על פי כן בודאי היה מתחרט חרטה גדולה מאד בכל פעם, וסוף כל דבר היה נשאר אצל האמת.

אבל כשיש בני אדם המבלבלים, דהיינו כשהאדם מתחבר חס ושלו, לאיזה חכמים בדעתם, שיש להם איזה ידיעה בחקירה ופילוסופיא, או לכת לצים, והם החכמות הנהוגים עכשיו, שעושים ליצנות מכמה דברים שבקדשה, כידוע היטב למי שבקי בחכמות וליצנות אלו, זאת המניעה והבלבול הוא גרוע מהכל, כי אלו החכמות הם מבלבלים ומונעים ביותר, כי כל דרכיו נעשין לו מישור חס ושלו על ידי החכמות, הן של פילוסופיא שזאת החכמה מזקת בודאי מאד מאד.

וכן החכמות והליצנות הני"ל של אנשים הנדמין ככשרים, היא מזקת גם כן מאד מאד, כי באמת הכל אחד כי החכמות והליצנות שלהם היא ממש

כמו הכפירות של הפילוסופיא; ובאמת, גרוע יותר החכמות והליצנות שלהם מחכמת הפילוסופיא, כי מחכמת הפילוסופיא הכל בורחים, כי רוב ישראל הם בורחים מאד מפילוסופיא, מחמת שהם יודעים שפילוסופיא מזקת מאד ומורדת את האדם לשאל תחתיות, חס ושלו, רחמנא לצלן, אבל זאת הליצנות והחכמות הני"ל, אין האדם בורח מהם כל כך, מאחר שיוצאין מפי אנשים הנראין כהגונים ומלבישין הכל בדרכי אמת, כאילו האמת עמהם; על כן אין האדם בורח מהם כל כך, והם מזיקים ומבלבלים ומונעים את האדם מאד מאד מעבודת הבורא יתברך באמת.

אשרי הזוכה לילך בדרך אמת לאמתו, ולהיות תם וישר, ירא אלקים וסר מרע, בלי שום חכמות כלל.

סיפור

חיי מוהר"ן צ"ב

ספר שהיה רגיל לאכול הרבה מאד בימי נעוריו, והיו לו יסורים מזה. והשליך זאת.

וראה אחר כך, שיש לו תאוה גם לאותו המעט שאוכל, ונתיישב והתחיל שוב לאכול, כי מה לו כשאוכל מעט עם תאוה או הרבה? ולמה לו להפסיד גופו בחינם? והיה מניח כל התאוות בתוך תאוה זו של אכילה.

פעם אחת, היה יושב על השלחן אצל חמיו בשעת הסעדה שלישית של שבת, וישב בזווית והיה חושך בבית. והוא היה דרכו תמיד לעשות את שלו כדרכו, והתחיל לבקש שיראה לו השם יתברך את האבות אברהם יצחק ויעקב. והבטיח להשם יתברך:

כשתראה לי זאת, אשליך גם זאת התאוה (היינו של אכילה) ועשה בזה מה שעשה, ונכנס בזה מאד, ויישן.

ובא זקנו הבעל שם טוב זכרונו לברכה, אליו בחלום, ואמר לו הפסוק (דברים י"א): **ונתתי עשב בשדך לבהמתך.** והקיץ ונפלא בעיניו מה שייכות יש לזה הפסוק למה שביקש? ובא בדעתו

שאינא בתקונים עשב הוא אותיות עין בית שין, עין בית היא **בת עין, שין תלת אבהו.** וזהו: אם תרצה לראות אבהו, אי אפשר לך כי אם בשדך לבהמתך, צריך אתה לשדד הבהמיות תאות אכילה. והשליך גם זאת התאוה.

ואמר שמעשה זו שיכה להמעשה של קבלת התורה הני"ל [בספר חיי מוהר"ן כתב יד כתוב למעלה לפני אות זה מעשה מקבלת התורה (היא המעשה

נא להתפלל:

לרפואה שלימה של
אביה לאה בת אסתר
לעילוי נשמת
מרדכי זכריה בן
פנחס, ז"ל

תזכו למצוות

מהלחם) ובוה תבין תבת הנ"ל] וצוה לחזר גם זאת המעשה.

© [אמר המעתיק שמעתי שספר הרב רבי ניסן קאוליר, אחד מגדולי המקורבים של הרב הצדיק הקדוש רבי ברוך, זכר צדיק לברכה, לפני המגיד מטירהאוויע, זכר צדיק לברכה, אשר פעם אחת בא אל הרב הקדוש רבי ברוך, זכר צדיק לברכה, וראה אותו נעצב מאד, ושאל אותו: **מה זאת?** והשיב לו שזה כמה זמנים שלא ראה את הבעל שם טוב, זכר צדיק וקדוש לברכה, וכל אימת שבא על קברו אינו מוצא אותו, ועתה ראיתי אותו ושאלתי אותו: **מה זה?** והשיב לי שהוא נמצא אצל רבי נחמן; ואמר בזו הלשון: **ער האט זיך פאר קליבן צוא ר' נחמן** [הוא בחר עצמו אצל ר' נחמן].

1909 אבי הנחל ב' מכתב קכ"א

מכתב

כמה וכמה צריך זה האדם העלוב, לסבול בזה העולם, כל ימי חייו, אין רגע בלי פגע!

כמה וכמה מיני יסורים ודחקות ודאגות רבות שונות, בלי שיעור, עוברים על כל אחד בכל יום, וכן מתנהג מעולם, כי **אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רוגז.**

אך צריכין להאמין ומעט יכולים לראות כי מידה טובה מרובה כי אין שיעור להשינויים הנעשים בכל יום ובכל שנה ובכל חודש ובכל עת, וה' **יתברך עושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עצומות עד אין מספר**, בכל יום ויום, בלי שיעור וערך.

האדם צריך עצות עמוקות, בכל יום, דהיינו לצעוק ממעמקים מעומקא דליבא, עד אשר יחתור וימשיך עצות עמוקות המתחדשים בכל יום ובכל עת, בבחינת גולה עמוקות מני חושך, שעל ידם נמשך אמונה;

ויותר מכולם, הצרה הגדולה מהכל הוא מה שרובם נפלו בדעתם מאד, ביאוש גמור שאי אפשר לו עוד לחשוב על התכלית, ואי אפשר להגביהו מכמה טעמים.

והעיקר, מחמת המחלוקת הגדולה אשר עלינו וכו', שאינם יכולים מחמת זה לקבל ולינוק מצוף דבש **נועם תורתנו הנוראה**, שמחיה ומשיב כל הנפשות הנפולות.

תזכור היטב היטב, חסדי ה' ונפלאותיו, אשר עשה עמנו, כי אין אנו יודעים עד היכן צריכין להתחזק, כמו שצעק רבינו ז"ל בקול עמוק וחזק מאד: **גיוואלד זייט אייך ניט מייאש אוי למי שמתייאש**, קיין יאוש איש גאהר ניט פאר אנדין **אין שום יאוש בעולם כלל!**

אוצר היראה מהדורא בתרא, מ'

התחזקות

מלחמת עמלק, שהוא מלחמת היצר, הוא מלחמה ארכה מאד, ועיקר הכנעתו הוא על ידי התחזקות, שבכל מה שעובר על האדם כל ימי חייו, יהיה חזק מאד, לבלי להניח להפיל את עצמו בשום אופן, בבחינת **ואציעה שאול הנד**, וגם משם יקרא ויצעק אל ה' בכלות הנפש, בבחינת **מבטן שאול שועתי וכו'.**

וזה עיקר דרך התשובה שאנו עוסקין להמשיך בימים הנוראים הקדושים, ראש השנה ועשרת ימי תשובה ויום הכפורים, וזה עיקר נצחון המלחמה שאנו עוסקין בימים הללו. כי כל זמן שהאדם אינו מייאש את עצמו, ומחזק את עצמו להתחיל בכל פעם

מחדש איך שהוא, הוא נקרא נוצח את המלחמה, כי באמת לה' המלחמה, כי אי אפשר להאדם בעצמו לנצחו, כמאמר רבותינו ז"ל: **אלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו'**, וכמו שכתוב: **מלחמה לה' בעמלק וכו'**; רק שהאדם מחויב לחזק את עצמו ולעורר את עצמו בכל פעם מחדש, לבלי להיות נסוג אחור ממלחמה הזאת, ולבלי לייאש את עצמו בשום אופן.

וזה מרומז בדברי הזהר הקדוש, שאמר: **מאן נצח? מאן דאחד מאני קרבא בידוהי** (מי מנצח? מי שאוחז כלי מלחמה בידיו) כי בודאי במלחמה הזאת אין רואין עדיין בחוש מאן נצח, כי עדיין המלחמה ארכה מאד והגלות מתגבר, ועל כל אחד עובר מה שעובר, אך אף על פי כן, כל זמן שאוחזין עדיין הכלי זין בידנו, ועיקר הכלי זין שלנו הוא תפילה, כמבואר במקום אחר, וכל זמן שאין אנו מייאשין עצמנו ממלחמה הזאת, חס ושלוש, ואוחזין עדיין הכלי מלחמה, **בודאי אנחנו מנצחים**, כי כל זמן שהאדם מחזק את עצמו בתפילה

וצעקה להשם יתברך, הוא בכלל מנצח את המלחמה, כי זה עיקר הנצחון כנ"ל.

לקוטי עצות גאווה וענוה, יח"כ

עצות

על ידי קדשת שבת, זוכין לענוה באמת, דהיינו לראות שפלותו ולהכיר חשיבות ישראל ולמסור נפשו בעדם כמו משה רבנו, עליו השלום.

עיקר הענוה, שיחזיק האדם את עצמו למטה ממדרגתו, שפל ממה שהוא, ועל כל פנים לא יצא ממקומו להחזיק את עצמו למעלה ממדרגתו.

על ידי ענוה ושיפלות, על ידי זה אין שום אדם יכול להוציאו ולדחותו ממקומו, דהיינו לקפח פרנסתו, חס ושלוש.

לקוטי תפילות א' תפילה פ"א (תתצד-תתצה)

תפילה

רבונו של עולם! עשה עמי פלא לחיים, לבל אהיה כמות בחיי, חס ושלוש; עשה מה שתעשה ברחמך הרבים, באופן שאזכה לתשובה שלימה לפניך באמת, לתשובה של שבת קודש.

ואזכה לקבוע עצמי על התורה ועל העבודה, ולהיות כל ימי בתשובה שלימה, בקביעות גדול, ולהכלל תמיד גם בששת ימי המעשה, בקדשת שבת קודש; ואזכה על ידי קדשת שבת קודש, לראות שפלותי באמת; ותזכני לענוה אמתיית, ואהיה שפל בעיני למטה ממדרגתי השפלה מאד, ועל כל פנים לא אצא ממקומי, ולא אטעה, חס ושלוש, בעצמי - ואהיה מכיר את מקומי השפל ונמוך מאד, בלי שיעור וערך ומספר; ולא יהיה בלבי גאווה טמונה, חס ושלוש, ותצילני מגאות וגבהות ומגסות הרוח תמיד.

אבי שבשמים! זכני לעין של שבת, עד שאזכה לראות שפלותי באמת תמיד, כי אתה יודע עצם שפלותי בלי שיעור, ואף על פי כן מבלבלים דעתי מיד בפניות וגאות בלי שיעור, ואיני יודע שום דרך מדרכי הענוה; ה' אלקים, אתה ידעת את לבבי, אתה ידעת חרפתי ובשתי וכלמתי נגדך כל צררי, החזירני בתשובה שלימה לפניך, באמת, והצילני מגאות וגבהות ומרמות רוחא, וזכני לענוה אמתיית, עד שאזכה לראות שפלותי, וגדלות וחשיבות ישראל עם קדוש, ולמסור נפשי עבורם, תמיד.

אחינו בית ישראל

העלון זקוק לעזרתכם

תרמו נא בעין יפה למען קיומו

חשבון בנק הדואר 7-2255-89

דואר: ת.ד. 13271 ירושלים 91131

טל: 050-948183 (מאיר)

051-962225 / 02-5829086 (מיכאל)